

ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ว่าด้วยประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี
ลักษณะที่ ๑๗
การเคารพและกองเกียรติยศ
พ.ศ. ๒๕๕๘

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ ๑๗
การเคารพและกองเกียรติยศ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมเนียมการปฏิบัติในปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗
ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติจึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกความในลักษณะที่ ๑๗ การเคารพและกองเกียรติยศ แห่งประมวล
ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี และให้ใช้ความที่แนบท้ายระเบียบนี้แทน

ข้อ ๒ ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๖ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

พลตำรวจเอก

(สมยศ พุ่มพันธุ์ม่วง)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

ลักษณะที่ ๑๗

การเคารพและกองเกียรติยศ

บทที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๑ ในลักษณะนี้

“ข้าราชการตำรวจอยู่ตามลำพัง” หมายความว่า ข้าราชการตำรวจคนเดียวหรือหลายคนที่ไม่ได้อยู่ในความควบคุมของผู้ใดโดยเฉพาะในขณะนั้น

“ข้าราชการตำรวจอยู่ในความควบคุม” หมายความว่า ข้าราชการตำรวจหลายคนด้วยกันอยู่ในแถวหรือขบวนอย่างหนึ่งอย่างใด มีผู้บังคับแถวหรือขบวนโดยเฉพาะ และหมายความรวมถึงข้าราชการตำรวจที่ไม่ได้อยู่ในแถวแต่ได้รวมกันอยู่เป็นกลุ่มโดยมีผู้ควบคุม

“ยานพาหนะ” หมายความว่า ยานพาหนะทุกชนิดที่ใช้ทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ

“ผู้รับการเคารพ” หมายความว่า บรรดาบุคคลและสิ่งทั้งปวงซึ่งข้าราชการตำรวจจะต้องแสดงความเคารพ

“ผ่าน” หมายความว่า

(๑) ผู้รับการเคารพอยู่กับที่ ข้าราชการตำรวจเคลื่อนที่ผ่านไป

(๒) ข้าราชการตำรวจอยู่กับที่ ผู้รับการเคารพเคลื่อนที่ผ่านไป

(๓) ผู้รับการเคารพเคลื่อนที่มา ข้าราชการตำรวจเคลื่อนที่สวนไป

(๔) ข้าราชการตำรวจเคลื่อนที่ไปทางใดทางหนึ่ง ผู้รับการเคารพเคลื่อนที่ไปทางเดียวกัน

แล้วเลยขึ้นหน้าข้าราชการตำรวจไป

(๕) ผู้รับการเคารพเคลื่อนที่ไปทางใดทางหนึ่ง ข้าราชการตำรวจเคลื่อนที่ไปทางเดียวกัน

แล้วเลยขึ้นหน้าผู้รับการเคารพไป

ข้อ ๒ ข้าราชการตำรวจต้องแสดงความเคารพต่อบุคคลและสิ่ง ดังต่อไปนี้

๒.๑ พระมหากษัตริย์

๒.๒ พระราชินี

๒.๓ พระรัชทายาท

๒.๔ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์

๒.๕ พระบรมวงศ์

๒.๖ ผู้แทนพระองค์

๒.๗ พระราชาอัครมกุฎ

๒.๘ นายกรัฐมนตรี

๒.๙ ผู้บังคับบัญชาเหนือตน

- ๒.๑๐ ข้าราชการตำรวจต่อข้าราชการตำรวจหรือทหาร
 - ๒.๑๑ ข้าราชการตำรวจหรือทหารต่างประเทศซึ่งแต่งเครื่องแบบ
 - ๒.๑๒ พระบรมศพและพระบรมอัฐิ
 - ๒.๑๓ พระศพและพระอัฐิพระบรมวงศ์
 - ๒.๑๔ ศพที่มีกองตำรวจแห่งเป็นเกียรติยศ
 - ๒.๑๕ ธงชัยและธงชัยเฉลิมพล
 - ๒.๑๖ ธงชาติ ธงราชนาวี และธงชาติประจำเรือตำรวจน้ำในขณะที่ทำพิธีชักธงขึ้นสู่เสาและชักธงลงจากเสา ธงราชนาวีและธงชาติประจำเรือตำรวจน้ำที่อยู่บนเสาขณะจะขึ้นหรือลงเรือ
 - ๒.๑๗ ธงมหाराช ธงราชินี ธงเยาวราช ธงราชวงศ์ขณะผ่านหรือชักธงขึ้นสู่เสาและชักธงลงจากเสา
 - ๒.๑๘ อนุสาวรีย์รูปบุคคลขณะที่ทางราชการมีงานฉลอง
- ข้อ ๓ เพื่อเป็นการประสานสามัคคีระหว่างข้าราชการด้วยกัน ข้าราชการตำรวจควรแสดงความเคารพข้าราชการอื่น ๆ ตามความเหมาะสมด้วย
- ข้อ ๔ การแสดงความเคารพด้วยวิธีทำวันทยาวัธไม่ต้องกระทำต่อข้าราชการตำรวจหรือทหารซึ่งต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตร แต่ให้ทำทำตรงแล้วทำแลขวา (ซ้าย)
- ข้อ ๕ การปฏิบัติว่าด้วยการเคารพหรือว่าด้วยกองเกียรติยศนอกจากที่ปรากฏตามระเบียบนี้แล้ว ให้ถือปฏิบัติตามแบบฝึกของสำนักงานตำรวจแห่งชาติหรือตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เกี่ยวข้องอีกส่วนหนึ่งด้วย

บทที่ ๒

วิธีแสดงความเคารพ

ข้อ ๑ ผู้ที่มียศต่ำต้องแสดงความเคารพผู้ที่มียศสูงก่อน ผู้ที่มียศสูงต้องแสดงความเคารพตอบ ถ้าเสมอกันหรือสงสัยว่าใครยศสูงต่ำกว่ากัน ก็ให้ต่างแสดงความเคารพซึ่งกันและกัน

ส่วนการเคารพของข้าราชการตำรวจประเภทไม่มียศ เทียบชั้นสัญญาบัตรให้กัมศิระชะ ต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรให้ยืนตรง หากแต่งเครื่องแบบอย่างอื่นและสวมหมวกให้ทำวันทยหัตถ์

ข้อ ๒ การแสดงความเคารพในกรณีต่าง ๆ ดังนี้

๒.๑ เมื่อจะต้องทำความเคารพต่อข้าราชการตำรวจซึ่งอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่ม ให้ทำเฉพาะผู้ที่มียศสูงในที่นั้นแต่ผู้เดียว

๒.๒ เมื่อข้าราชการตำรวจอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่ม ให้ผู้ที่มียศสูงในที่นั้นเป็นผู้รับการเคารพแต่ผู้เดียว

๒.๓ เมื่ออยู่เฉพาะหน้าผู้ที่มียศสูงทั้งกรณีอยู่กับที่และเคลื่อนที่ ไม่ต้องทำการเคารพหรือรับการเคารพแก่ผู้ที่มียศต่ำกว่าผู้ที่ตนอยู่เฉพาะหน้า

๒.๔ ในกรณีอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มเมื่อผู้ที่มียศสูงกว่าทุกคนในกลุ่มเข้ามาหรือผ่านไป ให้ผู้ที่อยู่ด้วยกันเป็นกลุ่มทำความเคารพพร้อมกันทุกคน

ข้อ ๓ ขณะสวมหมวกอยู่จะถอดหมวกแสดงความเคารพแก่ผู้ใดไม่ได้ เว้นแต่จะแสดงความเคารพตามวิธีการในทางศาสนาหรือประเพณีนิยมตามกาลเทศะ

ข้อ ๔ เมื่อเข้าไปในพระที่นั่ง โบสถ์ วิหาร อาคาร เพื่อเป็นการเคารพต่อสถานที่นั้น ๆ ให้ถอดหมวก เว้นแต่หากมีงานพระราชพิธี รัฐพิธี หรือพิธีซึ่งโดยประเพณีจะต้องสวมหมวก หรือจะเป็นการไม่สะดวกในการปฏิบัติหน้าที่

ข้อ ๕ การแสดงความเคารพให้เริ่มและเลิก ดังต่อไปนี้

๕.๑ เมื่อจะผ่านไปเตรียมกระทำในระยะห่างเมื่อเห็นได้ถนัด หรือให้เริ่มกระทำก่อนที่จะถึงประมาณ ๓ ก้าว เลิกทำความเคารพเมื่อผ่านพ้นไปแล้วประมาณ ๒ ก้าว

๕.๒ เมื่อเข้าไปหาบุคคลหรือสิ่งซึ่งต้องแสดงความเคารพ ให้เริ่มทำความเคารพก่อนถึงประมาณ ๓ ก้าว เลิกทำความเคารพเมื่อได้รับอนุญาตหรือเสร็จกิจแล้ว

๕.๓ เมื่อบุคคลหรือสิ่งซึ่งต้องแสดงความเคารพมายังบริเวณที่ตนอยู่ ให้เริ่มและเลิกทำความเคารพในโอกาสอันสมควร

บทที่ ๓
การเคารพเมื่ออยู่ตามลำพัง

- ข้อ ๑ ทำเคารพเมื่อข้าราชการตำรวจอยู่ตามลำพังในโอกาสต่าง ๆ ให้ปฏิบัติ ดังนี้
- ๑.๑ สวมหมวกไม่ได้ถือปืนยาวอยู่กับที่ทำวันทยหัตถ์ กำลังเคลื่อนที่ทำการเดินแล้วทำวันทยหัตถ์พร้อมกับทำแลขวา (ซ้าย)
 - ๑.๒ สวมหมวกถือปืนยาวอยู่กับที่ทำวันทยาอูธ กำลังเคลื่อนที่ทำการเดินแล้วทำแลขวา (ซ้าย)
 - ๑.๓ สวมหมวกสะพายปืนยาวอยู่กับที่ทำท่าตรงแล้วทำแลขวา (ซ้าย) กำลังเคลื่อนที่ทำการเดินแล้วทำแลขวา (ซ้าย)
 - ๑.๔ ไม่ได้สวมหมวก ไม่ได้ถือปืนยาว ถือปืนยาวหรือสะพายปืนยาวอยู่กับที่ทำท่าตรงแล้วทำแลขวา (ซ้าย) กำลังเคลื่อนที่ทำการเดินแล้วทำแลขวา (ซ้าย)
 - ๑.๕ ซีม้า
 - ๑.๕.๑ สวมหมวกไม่ได้สะพายปืนยาวทำวันทยหัตถ์ สวมหมวกสะพายปืนยาวทำการแลขวา (ซ้าย)
 - ๑.๕.๒ ไม่ได้สวมหมวก ไม่ได้สะพายปืนยาว หรือสะพายปืนยาวทำการแลขวา (ซ้าย)
 - ๑.๖ ผู้บังคับบัญชาขณะบังคับบัญชาทำความเคารพให้โดยตรงไม่ต้องทำวันทยหัตถ์
 - ๑.๗ ข้าราชการตำรวจอยู่บนยานพาหนะ ให้ทำความเคารพโดยนั่งหรือยืนอยู่บนยานพาหนะนั้นได้ ถ้าสวมหมวกให้ทำวันทยหัตถ์ ถ้าไม่สวมหมวกให้สำรวมกริยาบทให้สมควร
 - ๑.๘ ข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรเมื่อไม่ได้สวมหมวก ให้แสดงความเคารพด้วยวิธีการก้มศีรษะ ข้าราชการตำรวจต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรให้ยืนตรง
 - ๑.๙ ข้าราชการตำรวจกำลังเคลื่อนที่ ให้หยุดทำความเคารพต่อบุคคลหรือสิ่งในบทที่ ๑ ข้อ ๒ (เว้น ๒.๑๐ ถึง ๒.๑๑ และ ๒.๑๓) และผู้บังคับบัญชาทุกชั้น
- ข้อ ๒ ในกรณีที่ข้าราชการตำรวจอยู่ด้วยกันเป็นกลุ่ม เมื่อผู้ใดเห็นบุคคลหรือสิ่งที่จะต้องแสดงความเคารพผ่านมา จะต้องบอกผู้อื่นให้ทราบเพื่อทุกคนจะได้ทำความเคารพ และถ้าสามารถจะทำได้ให้ข้าราชการตำรวจผู้มียศสูงสุดในที่นั้นบอกทำความเคารพพร้อมกันโดยใช้คำบอกที่ “ตรง”

บทที่ ๔
การเคารพในเรือที่ใช้ในราชการตำรวจ

ข้อ ๑ เรือยนต์กำลังเดินอยู่ให้หยุดใบจักร เว้นแต่เรือนั้นกำลังลากจูงเรือหรือสิ่งอื่นอยู่ ให้เปลี่ยนจากหยุดใบจักรเป็นเบาเครื่องจักร ให้ผู้ควบคุมเรือเรียกแถวข้าราชการตำรวจประจำเรือ (เว้นนายท้าย ช่างกล และช่างไฟ) ทำความเคารพโดยทำแลขวา (ซ้าย) ไปทางบุคคลและสิ่ง ดังต่อไปนี้

๑.๑ บุคคล

- ๑.๑.๑ พระมหากษัตริย์
- ๑.๑.๒ พระราชินี
- ๑.๑.๓ พระรัชทายาท
- ๑.๑.๔ ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์
- ๑.๑.๕ พระบรมวงศ์
- ๑.๑.๖ ผู้แทนพระองค์
- ๑.๑.๗ พระราชาอัครมยุราช
- ๑.๑.๘ นายกรัฐมนตรี
- ๑.๑.๙ ข้าราชการตำรวจยศตั้งแต่พลตำรวจตรีขึ้นไป และนายทหารชั้น

นายพลขึ้นไป

๑.๒ ศพ

- ๑.๒.๑ พระบรมศพและพระบรมอัฐิ
- ๑.๒.๒ พระศพและพระอัฐิพระบรมวงศ์

๑.๓ ชิง

- ๑.๓.๑ ธงมหาราช ธงราชินี ธงเยาวราช และธงราชวงศ์
- ๑.๓.๒ ธงชัยและธงชัยเฉลิมพล
- ๑.๓.๓ ธงราชนาวีประจำเรือใหญ่
- ๑.๓.๔ ธงนายกรัฐมนตรี
- ๑.๓.๕ ธงนายพลเรือ

การเคารพธงตาม ๑.๓ ให้กระทำเมื่อเวลาชักธงขึ้นสู่เสาหรือชักธงลงจากเสา หรือผ่านไป เว้นแต่การเคารพธงราชนาวีและธงชาติประจำเรือตำรวจน้ำให้ทำเฉพาะเวลาชักธงขึ้นสู่เสาหรือชักธงลงจากเสา

ข้อ ๒ เรือยนต์กำลังเดินอยู่ให้เบาเครื่องจักร ข้าราชการตำรวจในเรือ (เว้นนายท้าย ช่างกล และช่างไฟ) ทำวันทยหัตถ์แก่บุคคลและสิ่งนอกจากที่กล่าวไว้ในข้อ ๑ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ข้าราชการตำรวจยศพันตำรวจตรี นายทหารยศพันตรี นาวาตรี และ นาวาอากาศตรีขึ้นไป

๒.๒ ศพซึ่งมีกองตำรวจหรือกองทหารแท้เป็นเกียรติยศ

ข้อ ๓ เรือยนต์กำลังเดินอยู่ ให้ข้าราชการตำรวจในเรือ (เว้นนายท้าย ช่างกล และช่างไฟ) ทำวันทยหัตถ์ต่อบุคคลและสิ่งอื่น ๆ นอกจากที่กล่าวไว้ในข้อ ๑ และข้อ ๒ โดยเรือคงเดินตามปกติ

ข้อ ๔ เรือยนต์เวลาจอดอยู่ ให้ข้าราชการตำรวจในเรือทำความเคารพเช่นเดียวกับ ข้าราชการตำรวจอยู่ตามลำพัง

ข้อ ๕ การเคารพในเรือยนต์ของตำรวจน้ำ ให้ปฏิบัติ ดังนี้

๕.๑ ขณะเรือยนต์จอดเมื่อมีบุคคลหรือสิ่งตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๑ ผ่านไป ให้ข้าราชการตำรวจในเรือทำความเคารพเช่นเดียวกับข้าราชการตำรวจอยู่ตามลำพัง

๕.๒ ขณะเรือยนต์จอดเมื่อมีบุคคลตามที่กล่าวใน ๑.๑ หรือผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ ตำแหน่งผู้บังคับการขึ้นไปขึ้นมานบนเรือ ให้ผู้ควบคุมเรือที่มีขนาดตั้งแต่ ๘๐ ฟุตขึ้นไป ชักกระบี่เรียกแถว ข้าราชการตำรวจทำความเคารพและรายงาน

บุคคลนอกจากที่กล่าวใน ๑.๑ ถ้าเป็นข้าราชการตำรวจหรือทหารชั้นสัญญาบัตร ขึ้นมานบนเรือ ให้ข้าราชการตำรวจประจำเรือทำความเคารพเช่นเดียวกับข้าราชการตำรวจอยู่ตามลำพัง

ข้อ ๖ เรือพายกำลังแล่นอยู่ ให้ผู้ที่กำลังพายกระเดียดพายแล้วทำแลขวา (ซ้าย) แสดง ความเคารพต่อบุคคลและสิ่งในบทที่ ๓ ข้อ ๑ และผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ตำแหน่งรองสารวัตรหรือตำแหน่ง เทียบเท่าขึ้นไป

ผู้ที่กำลังพายไม่ต้องกระเดียดพาย แต่ให้ทำท่าแลขวา (ซ้าย) ทำความเคารพต่อบุคคลและ สิ่งในบทที่ ๓ ข้อ ๒

ข้อ ๗ เรือพายที่จอดอยู่หรือกำลังพ่วงอยู่กับเรือยนต์ ให้ข้าราชการตำรวจในเรือทำความ เคารพเช่นเดียวกับข้าราชการตำรวจอยู่ตามลำพัง

ข้อ ๘ เรือแจวหรือเรือกรรเชียงให้ทำความเคารพเช่นเดียวกับอยู่ในเรือพาย

บทที่ ๕
การเคารพเมื่ออยู่ในความควบคุม

- ข้อ ๑ ทำเคารพของข้าราชการตำรวจเมื่ออยู่ในความควบคุม ให้ปฏิบัติ ดังนี้
- ๑.๑ แถวข้าราชการตำรวจถืออาวุธปืนยาวอยู่กับที่ ทำวันทยาวิธ
 - ๑.๒ แถวข้าราชการตำรวจสะพายอาวุธปืนยาวหรือไม่ถืออาวุธปืนยาวอยู่กับที่ ทำท่าตรงแล้วทำท่าแลขวา (ซ้าย)
 - ๑.๓ แถวข้าราชการตำรวจกำลังเดิน ทำท่าแลขวา (ซ้าย) ไปทางผู้รับการเคารพ
 - ๑.๔ ข้าราชการตำรวจที่ไม่ได้อยู่เป็นแถวแต่รวมกันอยู่เป็นกลุ่มและมีผู้ควบคุมประจำ ให้ปฏิบัติ ดังนี้
 - ๑.๔.๑ อยู่กับที่ ทำท่าตรงแล้วทำท่าแลขวา (ซ้าย)
 - ๑.๔.๒ กำลังเคลื่อนที่ ทำท่าเดินแล้วทำท่าแลขวา (ซ้าย)
- การเคารพตาม ๑.๔ ผู้ควบคุมจะสั่งให้ทำความเคารพตามลำพังก็ได้
- ข้อ ๒ การเคารพของข้าราชการตำรวจที่อยู่ในความควบคุมต่อบุคคลหรือสิ่ง ให้ปฏิบัติ ดังนี้
- ๒.๑ ข้าราชการตำรวจที่อยู่ในความควบคุมต้องบอกแถวทำความเคารพตามข้อ ๑ ต่อบุคคลหรือสิ่งใน ๒.๑ ถึง ๒.๙ และ ๒.๑๒ ถึง ๒.๑๘ ของบทที่ ๑ รวมทั้งผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ตำแหน่ง สารวัตรหรือตำแหน่งเทียบเท่าขึ้นไป
 - ๒.๒ แถวข้าราชการตำรวจซึ่งพักอยู่ต้องเรียกแถวและข้าราชการตำรวจม้าซึ่งไม่ได้ อยู่บนหลังม้าต้องขึ้นม้ายาวความเคารพแต่พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระรัชทายาท
 - ๒.๓ แถวข้าราชการตำรวจกำลังเดินตามสบายหรือวิ่งเมื่อผ่านบุคคลหรือสิ่ง ที่จะต้องทำความเคารพ ให้บอกแถวเดินตามระเบียบแล้วทำท่าแลขวา (ซ้าย) ไปทางผู้รับการเคารพ
- ข้อ ๓ ผู้ควบคุมแถวอยู่กับที่ ถ้าขัดกระปี่อยู่เมื่อบอกแถวทำความเคารพด้วยท่าวันทยาวิธ ก็ให้ทำความเคารพด้วยท่ากระปี่ ถ้าไม่บอกแถวทำความเคารพด้วยท่าวันทยาวิธ ก็ให้ทำความเคารพด้วย ท่าวันทยหัตถ์ เว้นแต่ถ้าขัดกระปี่อยู่ตามระเบียบของการบังคับแถวให้ทำความเคารพด้วยท่ากระปี่

บทที่ ๖
มารยาทในการเคารพ

ข้อ ๑ เมื่อจะเข้าไปหาผู้ที่มียศสูงกว่าหรือก่อนทำความเคารพ จะต้องอยู่ในอาการที่สุภาพ และสำรวม ไม่ควรกระทำการอันไม่สมควร เช่น เคี้ยวหมากฝรั่ง สูบบุหรี่ ใช้นิ้วมือถือสิ่งของ เป็นต้น

ข้อ ๒ เมื่อมือขวากำลังถือสิ่งของก่อนจะทำความเคารพหรือรับการเคารพด้วยท่า วันทยหัตถ์ ให้เปลี่ยนเป็นมือซ้ายถือสิ่งของก่อน

ข้อ ๓ เมื่อจะส่งสิ่งของหรือรับสิ่งของจากผู้ที่มียศสูงกว่าให้ส่งและรับด้วยมือขวา และเมื่อส่งหรือรับเสร็จแล้วให้ทำความเคารพ ก่อนจะไปให้ถอยหลัง ๑ ก้าว แล้วทำท่ากลับหลังหัน

ข้อ ๔ ผู้รับการเคารพที่ไม่ได้แต่งเครื่องแบบ ถ้าเป็นผู้ที่ตนรู้จักต้องทำความเคารพ เช่นเดียวกับผู้รับการเคารพแต่งเครื่องแบบ

ข้อ ๕ ในเวลาที่อยู่ในท่าที่ไม่เรียบร้อยเมื่อจะแสดงความเคารพหรือรับการเคารพ จะต้องขยับตัวนั่งหรือยืนอยู่ในท่าตรงเสียก่อนตามสมควรแก่กาลเทศะ เพราะการเคารพเป็นการให้เกียรติ แก่กันและกัน

ข้อ ๖ เมื่อเข้าไปหาผู้ที่มียศสูงกว่าต้องยืนอยู่ในท่าแสดงความเคารพตลอดเวลา จนกว่าจะได้รับอนุญาตจึงเปลี่ยนอิริยาบถได้

ข้อ ๗ การขึ้นจากเรือเล็กให้ข้าราชการตำรวจผู้ที่มียศสูงกว่าในที่นั่งขึ้นก่อน ส่วนการลงไป ในเรือเล็กให้ข้าราชการตำรวจผู้ที่มียศสูงกว่าลงทีหลัง

ข้อ ๘ การจัดข้าราชการตำรวจยืนหัวเรือท้ายเรือถ้ายืนได้ในเรือเล็ก เมื่อมีข้าราชการ ตำรวจหรือทหารตั้งแต่ชั้นนายพล หรือข้าราชการชั้นอธิบดีขึ้นไป หรือชาวต่างประเทศที่เห็นสมควร ไปในเรือเล็ก ให้ข้าราชการตำรวจประจำเรือที่ทำหน้าที่กะลาสีหัวเรือยืนกอดอกอยู่ที่คาดฟ้า หัวเรือ ๑ คน และข้าราชการตำรวจที่ทำหน้าที่กะลาสีท้ายเรือยืนกอดอกอยู่ที่คาดฟ้าท้ายเรือ ๒ คน หันหน้าไปทางหัวเรือ

บทที่ ๗
การยกเว้นในการเคารพ

- ข้อ ๑ ข้าราชการตำรวจไม่ต้องทำความเคารพแก่ผู้ใดในโอกาส ดังต่อไปนี้
- ๑.๑ กำลังเล่นกีฬา
 - ๑.๒ ขณะอยู่ในที่ประชุมซึ่งต้องการความสงบ
 - ๑.๓ เจ็บป่วยมีอาการหนัก
 - ๑.๔ กำลังแบกหามสิ่งของหนัก
 - ๑.๕ กำลังรับประทานอาหาร
 - ๑.๖ กำลังจับกุมผู้กระทำความผิด หรือกำลังควบคุมผู้ต้องหา จำเลย และผู้ต้องโทษ
 - ๑.๗ กำลังทำหน้าที่ให้อาณัติสัญญาณจราจร หรือกำลังจัดขบวนเพื่อเตรียมรับร้อยหรือขณะรักษาการณ์รายทาง
 - ๑.๘ กำลังดับเพลิงหรือช่วยเหลือผู้ประสบภัย
 - ๑.๙ กำลังขับขี่ยวดยานหรือสัตว์พาหนะเคลื่อนที่ไปในที่คับขันหรือในยามฉุกเฉิน
 - ๑.๑๐ กำลังรักษาพยาบาลผู้เจ็บป่วย
 - ๑.๑๑ เมื่อมีหน้าที่ประจำในขบวนหรือพิธีใด ๆ
- ข้อ ๒ ถ้าไม่สามารถทำความเคารพด้วยท่าวันทยาวิธหรือวันทยหัตถ์ได้ ให้ปฏิบัติ ดังนี้
- ๒.๑ อยู่กับที่ ทำท่าตรงแล้วทำท่าแลขวา (ซ้าย)
 - ๒.๒ กำลังเคลื่อนที่ ทำท่าเดินแล้วทำท่าแลขวา (ซ้าย)
- ข้อ ๓ เมื่ออยู่เฉพาะพระพักตร์พระมหากษัตริย์ พระราชินี และพระรัชทายาทไม่ต้องทำการเคารพต่อผู้ใดอีก เว้นแต่พระองค์ซึ่งทรงอิสริยยศสูงกว่าเสด็จมาภายหลัง
- ข้อ ๔ ข้าราชการตำรวจอยู่ในความควบคุมกำลังฝึกหัดหน้าที่ราชการสนามและทำการรบผู้ควบคุมไม่ต้องบอกแสดงความเคารพ แต่ตนเองต้องทำความเคารพเช่นเดียวกับข้าราชการตำรวจอยู่ตามลำพัง
- ข้อ ๕ แลวข้าราชการตำรวจกำลังเดินตามสบายหรือวิ่งเมื่อผ่านบุคคลหรือสิ่งที่จะต้องทำความเคารพ ให้บอกแถวเดินตามระเบียบแล้วทำท่าแลขวา (ซ้าย) ไปทางผู้รับการเคารพ